

Ülkenin enerjisi turistlere bulaşıyor

Küba, yoksul ama mutlu insanların ülkesi. Turistik açıdan kendine has özelliklerini koruyan Küba, turistleri mutlu etmeye devam ediyor. Ülkedeki bakir alanlar Türk girişimcilerin önüne yepyeni fırsatlar sunuyor... KEREM KÖFTEOĞLU

“...Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin / 1961 yazı ortalarında Küba'nın resmini yapabilir misin / çok şükür çok şükür bugünü de gördüm ölsem de gam yemem gayrının resmini yapabilir

misin üstat...”

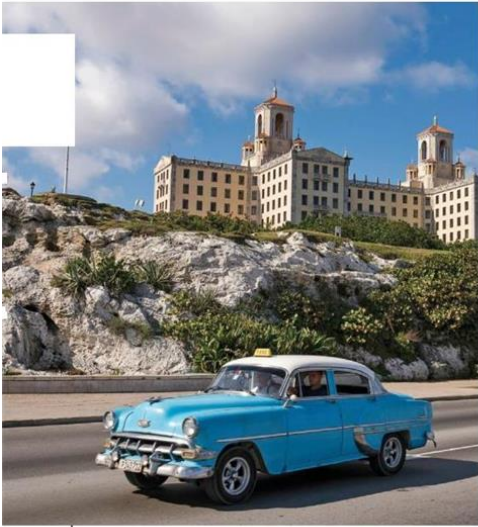
Şair Nazım Hikmet 1961'de Küba ziyaretinin ardından mutluluğunun resmini yapması için ressam Abidin Dino'ya böyle seslenmiş. Mutluluğun resmi henüz yapılmadı. Ancak ziyaretçisine 1950'li yıllarda, zamanda yolculuk yapıyormuş hissi veren Küba'ya gidenler oradan mutlu dönüyor. Ülkenin cadde, sokak, meydan, restoran kısacası her yerinde çalınan kıvrak Latin müzikleri insanın kanını kaynatıyor. Küba'da yaygın ve hızlı internet bağlantısı yok. Belki de bu yüzden rengârenk evlerde yaşayan Kübalılar, cep telefonunun esiri olmak yerine, komşularıyla kapı önlerinde geç saatlere kadar sohbet ediyor.

Ejder Turizm'in turist grubuyla Küba'yı gezerken, halkın paylaşımı sevdiğine tanık olduk. Gruptan birileri yanlarında getirdikleri kalem, sabun, çiklet ve çikolata gibi armağanları çocuklara dağıttı. Bu armağanlardan kendisine 2-3 tane verilen çocuk, bunu diğer arkadaşlarıyla paylaştı. Sonrasında yanımıza gelen iki dilenciden biri de kendisine verilen 2 CUC'u (Küba para birimi 'kuk' yaklaşık 1

euro değerinde) diğerleriyle paylaştı. Bu da bize paylaşımın Küba'da bir yaşam biçimi olduğunu gösterdi.

MÜZİK HİÇ SUSMUYOR

Küba'yı gezerken müziğin hiç susmadığına tanık olduk. Ülkenin neresinde

“Her alanda yatırım imkânı var”

Türkiye ile Küba arasındaki ticari ilişkiler yeniden canlandırılıyor. Ülkedeki yatırım imkânlarını araştırmakla görevli Türkiye Küba İzleme Komitesi' uzun bir aradan sonra kısa zaman önce Havana'da toplandı. Türkiye'nin Havana Büyükelçisi Ayşe Berris Ekinci, Küba'nın yatırım açısından bakır olduğunu belirterek şu bilgileri veriyor:

“Yenilenip büyütülecek olan havalimanı ve kurvaziyer limanı için TAV ve Global Yatırım işletme teklifi verdi. TİM'den bir heyet gelip burada çeşitli firmalarla görüşmeler yaptı. Görüşülen Kübalı şirketlerden oluşacak bir heyet, önümüzdeki dönemde Türkiye'ye gidip görüştükten sonra yatırım konusunda somut adımlar atılacak. Başta Mariel Özel Gelişim Bölgesi

Ayşe Berris Ekinci

Kerem Köfteoğlu

olmak üzere, inşaat, turizm, tarım, yenilenebilir enerji, sağlık, inşaat, ulaştırma, altyapı alanlarında Türk yatırımcıları görmek istiyorlar. Yatırımlarda yüzde 51'lik hisse hâlâ Küba hükümetinde. Ancak bu konuda yeni modellerin sinyalleri de verilmeye başlandı. Kendi hızlarında bir değişime gitmeye hazırlanıyorlar. Burayı Latin Amerika'ya açılış kapısı yapmak istiyorlar. Türklerle işbirliğini geliştirmek istiyorlar. İşbirliğini geliştirme noktasında iki tarafta da irade var. 2016 sonunda THY'nin haftada üç sefer başlatmasıyla ilk adımı attık. Türk girişimciler için Küba'da her alanda yatırım imkânı var. Girişimcilerimiz yatırıma uzun vadeli bakıp, biraz sabırlı olsunlar.”

ciiddi sorunlar var. Şehir içinde dolaşırken, ya da bir şehirden diğerine giderken durakların çok kalabalık, yolların da otopostçularla dolu olduğunu gördük. Buna karşın halkın eğitim ve sağlık ihtiyaçları hem parasız karşılanıyor hem de bu iki temel konuda kaliteli hizmet sunuluyor. Hükümet GSYH'nin yüzde 10'unu sağlık sektörüne harcıyor. Bu da Küba'yı sağlık alanında dünyada ilk sıralara taşıyor. Doktor ihraç eden ülkenin, dünyanın çeşitli yerlerinde görev yapan 50 bin aşkın doktoru var.

Ülkenin özellikle kanser ve sedef hastalığı alanında yakaladığı başarı dilden dile dolaşıyor. Ülkede düzenlenen sağlık turlarına geçen yıl Türkiye'den 200 kişi katıldı. Bu konuda bazı istismarlar yaşandığını duyduk. Biz de ülkeye sağlık amacıyla gitmek isteyenleri tatsız bir

durumdan kurtarmak adına <http://havana.be.mfa.gov.tr/Mission/ShowAnnouncement/331573> adresindeki bilgilendirici yazıyı okumalarını öneriyoruz.

OKYANUS VE DENİZDE YÜZME KEYFİ

Küba deniz seven ziyaretçisine hem Karayip Denizi hem de Atlantik

gezerseniz gezin, nerede ne yaparsanız yapın kıvrak Latin müziği hep yanı başınızda. Müziği duyan Kübalılar kolunuzdan tutup sizi dansa kaldırdığı gibi ortamın enerjisinin size geçmesini sağlıyorlar.

Ülkede sadece müzik ve dans yok, temel ihtiyaçlar için bir karne sistemi var. Bu karneler ev reisinin adına düzenleniyor. Hane halkının tüm bireylerinin adlarının yazıldığı bu karneyle devlete ait işletmelerden, et, süt, yumurta, sabun gibi temel ihtiyaçlar alınıyor.

Küba'da toplu taşıma noktasında da

Heryerde müzik ve dans var.

Küba sokaklarının her daim ziyaretçisi var.

Yeniden moda oldu

Tatil için gezginleri Orta ve Güney Amerika'ya götüren Ejder Turizm Genel Müdürü Uğur Kurt, Kübalıların Türkleri sevdiğini vurguladıktan sonra şunları söylüyor: "Küba'ya götürdüğümüz misafirlerimizi Trinidad'da ailelerin işlettiği 'Casa Particular' denen evlerde konaklatıyoruz. Burada konaklayan misafirlerimiz Kübalı ev sahibiyile kolay kaynaşıyor. Hatta sabah kahvaltısı ve akşam yemeği için özel sipariş bile verebiliyor. Yetkili vize acentesi olduğumuz Küba'ya götürdüğümüz misafirlerimize zamanda yolculuk yaptırıp keyifli saatler geçirmelerini sağlıyoruz. Küba'ya

beklentileri çok yükseltmeden, gerçekçi ve elimizden gelen hizmetin en iyisini veriyoruz. Küba yeniden moda oluyor. Geçen yıl Küba'yı 4.7 milyon turist ziyaret etti, bu yıl 5 milyon turist hedefleniyor. 2015'te Türkiye'den Küba'ya giden turist sayısı 8 bindi. Bu sayı 2016'da 9 bine, 2017 Ocak-Kasım döneminde ise 11 bin 636'ya yükseldi. Küba'ya ilginin artmasına bağlı olarak bu rakamın önümüzdeki yıllarda ikiye katlanacağına inanıyoruz."

Leovigildo tarafından çizilmiş dünyanın en büyük açık hava tablosu.

Okyanusu'nda yüzmeye imkânı sunuyor. Havana, Matanzas ve Santa Clara turlarında Atlantik Okyanusu'nda, Cienfuegos, Trinidad, Bayamo gibi turistik merkezlerde ise Karayip Denizi'nde yüzebilir, dalış turlarında mercan kayaları ile denizaltının büyüklü dünyasını keşfedebilirsiniz. Havana'ya gidenler, ünlü yazar Ernest Hemingway'in meşhur ettiği La Bodeguita del Medio ve Floridita Bar'a

mutlaka uğruyor. Devrim Meydanı'na gidenler klasik Amerikan arabalarıyla bir şehir turu atıyor. Havana'nın ana meydanını gezerken, üzerinde Türk bayrağı bulunan tur bisikletini görünce heyecanlandık. Sahibine "Türk müsün?" diye sorduğumuzda bayrağı kendisine bir Türk dostunun verdiğini, bayrağı dostluk adına taşıdığını söyledi.

Pinar del Rio'da hem puro fabrikasını hem de puro yapraklarının tarlasını gezdik. Los Jazmines tepesinden Vinales Vadisi'nin manzarasını seyrettik. Küba'nın ilk yerlilerine ait Cueva del Indio mağarasının içindeki nehrin sandalla gezip keşfettik. Mural de la Prehistoria'da ise Leovigildo'nun çizdiği dünyanın en büyük açık hava doğa yağlı boya tablosundan etkilendik. Trinidad'ın şirin sokaklarında üzerinde ters çapayla bir işaret bulunan evlerin aileler tarafından işletildiğini öğrendik. Casa'lardan birinde kalarak halkla içiçe konaklamayı bizzat deneyimledik.

Havana sokaklarında Türk bayrağıyla gezen tur bisikleti (üstte) ve şehri klasik arabalarla gezen turistler (altta).

Küba sokaklarından bir görünüş.

Pinar del Rio'daki puro tarlaları da turistlerin uğrak yerlerinden.